

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/03/2025 15:01
Sayı: E-120.07.03-1603947
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-18556571

7120105 GZ 62

Konu : Soru Önergesi (7/20105)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.12.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1545072 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Adnan BEKER'e ait 7/20105 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/20105) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 19FE66D6-63CE-4D76-BD2D-55350CAB873E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ADNAN BEKER'E AİT 7/20105 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Hayvancılıkta sürdürülebilirliğin sağlanması, geliştirilmesi, verimliliğin artırılması, üreticinin korunması, hayvansal ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi sağlamak Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır.

8760 sayılı 2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Hayvansal üretimde yeni destekleme programı temel hayvancılık ve ürün geliştirme destekleri olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır.

- Temel hayvancılık destekleri; büyükbaş hayvancılık, küçükbaş hayvancılık, atık, arıcılık ve ipek böceği faaliyetlerinin desteklenmesinden oluşmaktadır. Aile işletmeleri, genç ve kadın yetiştiriciler, birinci derece örgüt üyesi ile planlama bölgeleri gibi yönlendirici kriterleri sağlayan yetiştiricilere temel destek tutarına ilave destek verilecektir. Ayrıca suni tohumlama, soy kütüğü, yerli sperma, ari işletme, sürü yöneticisi (çoban) gibi verimlilik kriterlerine ilave destek sağlanacaktır.
- Ürün geliştirme destekleri; çiğ süt, besilik erkek sığır (karkas), tiftik üretimi desteklerini kapsamaktadır. Aile işletmeleri, genç ve kadın yetiştiriciler, birinci derece örgüt üyesi ile planlama bölgeleri gibi yönlendirici kriterleri sağlayan üreticilere temel destek tutarına ilave destek verilecektir. Ayrıca ari işletme, kendi tankında soğutma, örgüt üzerinden pazarlama, karkas ağırlığı, kaliteli tiftik ve sözleşmeli üretim gibi verimlilik kriterlerine ilave destek verilecektir.

Yeni destekleme modeli ile ilk defa;

- Oğlak ve kuzuya temel destek ödemesi,
- Genç ve kadın yetiştiriciye ilave destek,
- Aile işletmelerine temel destek oranında ilave destek,
- Doğduğu aile işletmesinden kesime giden erkek sığırlara ilave destek,
- Gezgin arıcılık yapanlara ilave destek ve
- Birinci derece örgüt üyesi yetiştiricilere ilave destek

verilecektir.

Ayrıca planlı üretim bölgelerinde uygun üretim yapanlara ilave destek ve her buzağıya temel destek ödemesi yapmak suretiyle üreten herkesin destek alması sağlanacaktır.

Yeni destekleme modeli ile birlikte hayvancılık işletmelerinin ekonomik açıdan güçlü, dirençli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşması hedefiyle sübvansiyonlu kredilerde; kadınlara, gençlere ve planlı üretim bölgelerine ilave indirim uygulanmaktadır. Bu sayede geleceğimizin teminatı gençlerimiz ve ailemizin temel direği olan kadınlarımızın üretimde kalmalarına imkân sağlanmış olacaktır.

Küçük aile işletmelerinin, kadın ve genç çiftçilerin, Bakanlığımızca belirlenen et ve süt üretim havzalarında hayvancılık yapanların ve ari işletmelerin önceliklendirildiği Bakanlığımızca oluşturulan yeni destekleme modeli ile yetiştiricilere, besilik erkek sığır ve sözleşmeli besicilik konularında destekleme ödemeleri yapılmaktadır.

Bakanlığımızca oluşturulan yeni destekleme modeli ile; besilik erkek sığır desteğinde 500 TL/baş olan temel desteğe, yetiştiricilerin ve besilik sığırların taşıdıkları özelliklere göre

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yapılan ilave ödemeler ile 3.250 TL/baş'a kadar destekleme ödemesi yapılmaktadır. Böylece, besilik erkek sığır desteğinde 2023 yılına göre %550'ye varan artış sağlanmıştır.

Bakanlığımızca hazırlanan Hayvansal Üretimin Planlanması kapsamında; hayvansal üretim, maliyet, kapasite ve pazarlama imkanları doğrultusunda planlanarak, doğal kaynakların da korunduğu yeni bir üretim modeli oluşturulmaktadır.

Tarımda sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Sözleşmeli üretim ile izlenebilir, öngörülebilir, sürdürülebilir üretiminin ve arz güvenliğinin sağlanması, üreticilerin gelirinin artırılması, girdi ve finansman kaynağı oluşturmaları, fiyat dalgalanmalarına karşı korunması ve alım garantisine kavuşması, alıcılar için de sürdürülebilir hammadde temini sağlanması hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, "Sözleşmeli Üretimin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiş, Bakanlığımızca hazırlanan karkas et ve kasaplık canlı hayvan alım satım sözleşmelerine ilişkin tip sözleşmeler yayımlanmıştır.

Hayvancılıkta doğal üretim artışı 1-2 yıllık süre içerisinde sağlanabilecek bir durum olmayıp, uygulanan politikaların sonuçları özellikle kırmızı et üretiminde 2-3 yıl sonrasında görülebilmektedir. Tamamen yerli üretime dayalı kırmızı et üretimi için anaç hayvan sayımızı artırmaya yönelik tedbir ve genç hayvan üretimine dayalı destekler geliştirilerek, birim ödeme tutarları artırılmıştır. Ayrıca üretim planlaması kapsamında; etçi ve kombine ırk anaç hayvanlarla ihtiyaç duyulan besilik materyal sayısının artırılması amacıyla, mera alanlarının yoğun olduğu iller besilik materyal üretim havzası olarak belirlenmiş ve bu bölgelerde kurulu/kurulacak işletmelere özel kredi ve hibe düzenlemelerine gidilmiştir. Ayrıca bölgedeki TİGEM işletmelerine bu konuda üretime başlamaları amacıyla etçi ırk anaç damızlık hayvanlar getirilmiştir.

Tüm bu yapılan uygulamaların sonuçları 2-3 yıllık süre zarfında görülecektir. Bakanlığımız bu süre içerisinde artan et tüketimini karşılayacak arzın oluşturulması, aynı zamanda besi işletmelerindeki boş kapasitenin değerlendirilmesi, piyasada meydana gelen spekülasyon hareketlerin önlenerek istikrarın sağlanması, yurt içi kırmızı et fiyatlarının kontrol altında tutulması, tüketicinin daha uygun fiyatla kırmızı ete erişiminin sağlanması amaçlarıyla kırmızı et tüketiminin yoğun olduğu dönemleri de planlayarak ve yıldan yıla azaltarak kontrollü bir besilik hayvan ithalat yönetimi uygulanmaktadır. 2024 yılında 600.000 baş olan ithalat sayısı 2025 yılı için 520.000 baş olarak kararlaştırılmıştır.

Uygulanan ithalat politikasında yurt içindeki küçük, orta ve büyük ölçekli işletmelerden talep toplanmaktadır. İthalatı yapılacak besilik hayvan sayısı toplanan talebe göre küçük ölçekli işletmelere daha fazla verilecek şekilde oranlanarak dağıtım planı yapılmaktadır. Bu sayede, tüm işletmelerin üretim maliyetleri dengelenmekte olup spekülasyon fiyat hareketleri de engellenmektedir. Uygulanan bu yöntem ile küçük ve orta ölçekli işletmelerde ucuz ithal hayvan alabildiği için küçük işletmeler korunmaktadır.

Çiğ sütün tavsiye fiyatı Ulusal Süt Konseyince belirlenmekte ve ilan edilmektedir. Konseyin yapısında üretici, sanayici ve sivil toplum kuruluşu (STK) temsilcileri yer almaktadır.

Bu kapsamda Ulusal Süt Konseyi tarafından 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere %3,6 yağ ve %3,2 protein içeriğine sahip çiğ inek sütü tavsiye satış fiyatının (çiğ süt desteği hariç) 17,15 TL olarak belirlenmesine karar verilmiştir. Soğutma, nakliye ve diğer cari giderler üretici tarafından karşılandığı takdirde bu giderler üreticiye ilave olarak ödenecektir. Baz alınan yağ ve protein oranlarındaki her bir dizyem (0,1'lik değişim) için ± 25 kuruş fark uygulanacaktır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ulusal Süt Konseyi tarafından alınan karar tavsiye niteliğinde olup, serbest piyasa şartlarında sütün yağı, proteini kuru maddesi ve diğer kalite kriterlerine göre litresi 17,15 TL üzerinde de fiyatlanabilmektedir.

Çiğ sütün alım satımına ilişkin üreticinin gerek üyesi/ortağı olduğu kooperatif/birlik kanalıyla, gerekse şahıs olarak çiğ sütü satmış olduğu işleme tesisleri ile karşılıklı satış/tedarik sözleşmesi düzenleyerek süt fiyatını belirleme imkânı bulunmaktadır. Çiğ süt üretim maliyetleri işletmeden işletmeye, mevsimlere işletmenin büyüklüğüne, işletmenin bulunduğu bölge/il/ilçeye ve kaba yem üretimi gerçekleştirip gerçekleştirmediği gibi birçok parametreye göre değişiklik göstermektedir.

Bakanlığımızca sürdürülebilirliğin devamı için çiğ süt üretim maliyetleri, fiyatları, üretim miktarı ve arz talep dengesi yakından titizlikle takip edilmektedir.

Çiğ süt yem paritesinin korunması amacıyla 2024 yılı Ocak-Eylül dönemlerinde 0,50 TL olarak belirlenen çiğ süt destekleme primi %100 artırılarak 2024 yılı Ekim-Kasım-Aralık dönemleri için 1 TL'ye çıkarılmıştır.

Çiğ süt arzının fazla olduğu özellikle bahar aylarında, üretici fiyatlarının düşmesini önlemek amacıyla kooperatif veya birlikler marifetiyle arz fazlası olan çiğ sütler 2016 yılından itibaren piyasadan toplatılarak Et ve Süt Kurumu tarafından süt tozuna dönüştürülmektedir. Üreticilere Ulusal Süt Konseyinin belirlediği fiyatlardan ödeme yapılmaktadır. Üretilen süt tozları ihraç edilerek, süt piyasasında arz-talep dengesi ve fiyat istikrarı sağlanmaktadır.